

рекомендованих обсягів виробництва й збуту зернової продукції, поліпшення конкурентоспроможності зерна в регіоні.

Література

1. Скоцик В.Є. Технічне оснащення – основа високотехнологічного виробництва продукції рослинництва. Економіка і регіон. 2013. № 3. С. 99-103.
2. Саблук П.Т. Становлення аграрної політики в Україні / П.Т. Саблук // Економіка АПК. – 2006. – № 1. – С. 3-7.
3. Хомуляк Т.І. Сучасний стан і перспективи лізингу в агропромисловому секторі / Т.І. Хомуляк // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2013. – № 2. – С. 252-258.

Олег ШЕВЧЕНКО

директор Проектного офісу
Київський національний університет технологій та дизайну

КОНТРОЛЬНИЙ ПІДМЕХАНІЗМ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯМ У СИСТЕМІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Враховуючи особливості дефініції категорій «механізм управління» та «механізм державного управління», пропонуємо розглядати контрольний підмеханізм як сукупність функцій контролю й моніторингу діяльності суб'єктів управління енергозбереженням різних рівнів, що реалізується через формування інформаційної бази даних про ефективність дії механізму управління енергозбереженням у системі закладів вищої освіти (МУЕСЗВО) та реалізацію політики енергозбереження.

Контроль та нагляд у сфері енергозбереження забезпечують Кабінет Міністрів України, НКРЕКП, Держенергоефективності.

Державне агенство з енергоефективності та енергозбереження України здійснює контроль і моніторинг в розрізі визначених завдань його діяльності, тому можна виділити аступні блоки контрольного підмеханізму управління енергозбереженням:

- Блок 1 «Залучення до діяльності з енергозбереження»;
- Блок 2 «Державна реєстрація»;
- Блок 3 «Акредитація та реалізація діяльності з енергозбереження»;
- Блок 4 «Моніторинг у сфері енергозбереження»;
- Блок 5 «Контроль у сфері енергозбереження».

Держенергоефективності здійснює видачу наказів організаційно-розпорядчого характеру, організовує та контролює їх виконання [1].

В межах першого блоку «Залучення до діяльності з енергозбереження» здійснюється розробка та виконання Національного плану дій з енергоефективності до 2020 року, Національного плану дій з відновлюваної енергетики до 2020 року, Планів заходів щодо транспозиції європейських директив у сферах енергоефективності та відновлюваної енергетики, підготовка регламентів у сферах енергоефективності та енергозбереження, Плану заходів з впровадження систем енергоменеджменту у бюджетних установах, Дорожньої карти нормативно-правового забезпечення розвитку сфер енергоефективності та відновлюваної енергетики.

Державна реєстрація передбачає оприлюднення інформації про іноземних партнерів Держенергоефективності; ведення реєстру альтернативних видів палив; надання гарантій походження енергії, виробленої з ВДЕ та в процесі когенерації; створення і ведення бази даних інвестиційних проектів та технічних рішень; ведення реєстру когенераційних установок; реєстрацію ЕСКО-компаній, договорів тощо.

Згідно блоку «Акредитація та реалізація діяльності з енергозбереження». Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади розробляють та погоджують з Держенергоефективності програми зменшення споживання енергоресурсів бюджетними

установами шляхом їх раціонального використання. Держенергоефективності методологічно забезпечує розроблення галузевих програм підвищення енергоефективності і програм зменшення споживання енергоресурсів бюджетними установами та розробляє проект Державної цільової економічної програми енергоефективності, враховуючи зміст положень галузевих програм підвищення енергоефективності.

Блок 4 «Моніторинг у сфері енергозбереження» передбачає побудову карти теплих кредитів, що дозволяє встановити інтенсивність впровадження енергозбереження у бюджетній та житловій сферах; запровадження енергетичної сертифікації будівель; здійснення енергетичного аудиту тощо.

Міністерства й інші центральні органи виконавчої влади з 2010 року до 10 числа другого місяця після завершення півріччя, надсилають до Держенергоефективності інформацію щодо виконання галузевих програм підвищення енергоефективності та програм зменшення споживання енергоресурсів бюджетними установами згідно затверджених Агентством форм для її опрацювання доведення до Кабінета Міністрів України до 25 числа місяця її збору [2].

Блок 5 «Контроль у сфері енергозбереження» здійснюється через проведення енергетичного аудиту та створення ефективних систем управління та засобів контролю за енергозбереженням, шляхом використання системи державних стандартів у сфері енергозбереження.

В межах цього блоку здійснюється державна експертиза з енергозбереження проектів розвитку галузей народного господарства, територіальних схем енергозабезпечення, енерготехнологічної частини техніко-економічних обґрунтувань і проектів будівництва нових та розширення (реконструкції, технічного переобладнання, модернізації) діючих об'єктів та підприємств при річному споживанні ПЕР в тисячу і більше тонн у перерахунок на умовне паливо – за зверненням замовника для надання преференцій за рахунок бюджетних коштів, проектів інструктивно-методичних та нормативно-технічних актів, будівельних норм і правил, документації на створення та придбання нової енергоємної техніки, інші документи і матеріали, що регламентують діяльність у сфері енергозбереження.

Висновок державної експертизи з енергозбереження є обов'язковим для застосування пільг згідно чинного податкового та митного законодавства, пріоритетного кредитування заходів із забезпечення раціонального використання та економії паливно-енергетичних ресурсів, отримання безповоротного асигнування, цільових державних та інших субсидій, субвенцій, дотацій для здійснення заходів із забезпечення енергозбереження за рахунок бюджетних коштів [3].

При запровадженні у ВНЗ технології комбінованого виробництва електричної і теплової енергії або перетворення скидного енергетичного потенціалу технологічних процесів в електричну та теплову енергію проводиться кваліфікація когенераційної установки, що полягає у визначенні Держенергоефективності відповідності умов та показників експлуатації когенераційної установки чинним вимогам або кваліфікаційним показникам [4, с 2.]. Запровадження когенерації потребує ліцензування господарської діяльності з комбінованого виробництва теплової і електричної енергії здійснює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики; надання дозволів на встановлення або спорудження когенераційних установок на базі існуючих енергетичних об'єктів; встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляються когенераційними установками [4, с 3].

Діяльність із енергозбереження щодо ВНЗ передбачає проведення санації будівель установ, які повністю утримуються за рахунок коштів державного бюджету. Санація – це комплекс технічних заходів щодо відновлення та підвищення теплотехнічних характеристик будівель до рівня, встановленого сучасними вимогами, нормами, стандартами, зменшення втрат енергоресурсів та води, покращення умов перебування працівників. В рамках санації виконуються: термоізоляція зовнішніх стін будівлі, підвалу та фундаменту; модернізація покрівлі з можливим встановленням на ній сонячних колекторів; модернізація теплових,

водопровідних, каналізаційних, вентиляційних та електричних мереж будівлі, переведення її на електротеплоакумуляційний обігрів; заміна радіаторів опалення, встановлення приладів обліку енергоресурсів та води, запровадження багатотарифного обліку електроенергії; будівництво або модернізація котельні у будівлі; облаштування або ремонт теплових пунктів; встановлення склопакетів, балконних блоків та входних дверей [5-6].

Література

1. Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 676 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: <http://saee.gov.ua/uk/about/polozhennya-derzhenerhoefektyvnosti-ukrainy>. – (дата доступу 30.07.2014).– Назва з екрану.

2. Про програми підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 р. № 1567-р. [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – К. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1567-2008-%D1%80>.– (дата доступу 30.07.2014).– Назва з екрану.

3. Про енергозбереження : Закон України від 01 липня 1994 р. № 74/94-ВР (із зм. і доп.) [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 30. – 102 с. – Режим доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/74/94-%D0%B2%D1%80>. – (дата доступу 30.07.2014).– Назва з екрану.

4. Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу: Закон України від 5 квітня 2005 р. № 2509-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2005. - № 20. – Режим доступу: <http://saee.gov.ua/documents/laws/Zakon-4.doc>. – (дата доступу 30.07.2014).– Назва з екрану.

5. Про продовження строку виконання Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010—2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 929 [Електронний ресурс] / Кабінет міністрів України. – К., 2015 р., листопад. – 3 с. – Режим доступу: http://saee.gov.ua/sites/default/files/KMU_929.zip. – (дата доступу 30.07.2014).– Назва з екрану.

6. Концепція Державної цільової економічної програми енергоефективності на 2010-2015 роки : Розпорядження КМУ від 19 листопада 2008 р. № 1446-р [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: <http://www.naer.gov.ua>. – (дата доступу 30.07.2014).– Назва з екрану.

Ірина ЯКОВЛЄВА

аспірант

Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Ігор РУМЯНЦЕВ

аспірант

Одеська національна академія харчових технологій

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Для України одним з важливих чинників успіху в забезпеченні економічної безпеки держави, в міжнародній конкуренції товарів і послуг є активне використання національного науково-технічного потенціалу, завдяки рівню якого науково-технічний прогрес цілком